

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Rättegången om attackerna mot presidenten och premiärministern den 11 februari 2008 - upp till 16 års fängelse, älskarinnan frikänd

Rättegången i Dili mot 28 inblandade i de två attackerna som, med avbrott, pågick sedan den 12 juli 2009, avslutades den 3 mars. 24 av de inblandade rebellsoldaterna dömdes till fängelse, som längst 16 år. Angelita Pires, australisk medborgare och den dödade rebelledaren Alfredo Reinados älskarinna, av vissa misstänkt för att ha anstiftat attackerna, frikändes helt. Men domen ger upphov till en mängd frågor om vad som egentligen hände den 11 februari 2008.

Efter en sju och en halv månad lång rättegång i Dilis distriktsdomstol dömdes den 3 mars 24 rebeller till upp till 16 års fängelse för attackerna mot president José Ramos-Horta och premiärminister Xanana Gusmão den

11 februari 2008. Domstolen frikände dock Angelita Pires. åklagarens bevis för att hon var det "indirekta upphovet" till mordförsöken bedömdes som otillräckliga.

Domarna väcker dock fler frågor än de besvarar. De tre domarna sade efter fem månaders förhandlingar att Marcelo Caetano, som anklagats för att ha sårat presidenten med två skott och pekats ut av flera vittnen, inte kan ha skjutit dem.

Därmed godtogs bevisen från den federala australiska polisen (AFP), som undersökt kulresterna som opererades ut ur president Ramos-Horta i Darwin, för att kulorna inte kom från Caetanos automatvapen.

I början av februari synade domarna, försvarsadvokaterna och åklagarna tillsammans med Timorfödda Angelita Pires och tre andra platsen där presidenten blev

Fortsättning på sidan 5

**Nyheter från Östtimor,
Västpapua, Aceh och Indonesien**

Fortsättningsfrån sidan 1

skottskadad.

En av presidentens tidigare vakter sade till domarna att Reinado och andra män kom till området grindar i två bilar. Han sade att de siktade på hans huvud med ett gevär och avväpnade honom.

Bara några timmar före avkunnandet av domen i en fullsatt rättssal sade Ramos-Horta, att det inte fanns några tvivel på att Caetano var skytten, trots att han tidigare sagt motsatsen. Ramos-Horta sade att han haft en "flashback" och att Caetano under tårar erkänt och bett om förlåtelse samt sagt att han inte hade för avsikt att döda honom. Men domarna godtog Caetanos betydande att han var oskyldig.

Lite om bakgrunden

Den 10 februari 2008 var Alfredo Reinado - Pires partner och tidigare militärpolischef efterlyst för mord och vapenföreseelser i samband med sina myteriaktiviteter 2006 - tillsammans med sina anhängare, ex-soldater, i västra Östtimor. Reinado träffade Pires kort på kvällen och hade också längre diskussioner med representanter för Movement for National Unity and Justice (MUNJ). MUNJ hade tidigare fungerat som den officiella länken till Ramos-Horta, organiserat möten mellan Reinado och presidenten om villkoren för Reinos kapitulaton och en amnesti från presidenten. Under natten körde Reinado och hans tungt beväpnade män i flera timmar i två fordon till Dili.

Ex-soldaten Gastao Salsinha ledde en grupp mot premiärminister Gusmãos hus; Reinado ledde en annan till Ramos-Hortas.

Domslutet

Domarna sade att alla nio rebeller som begett sig till presidentens hus, också Caetano, "agerat i samförstånd och samarbete" för att döda Ramos-Horta, för vilket Caetano fick 16 års fängelse. Men de sade att det inte var känt vem som avlossade skotten, som nästan dödade honom.

Gömt i det långa domslutet är domarnas konstaterande att den officiella versionen av hur rebelledaren, Alfredo Reinado, och en av hans följeslagare, Leopoldino Eposto, dödades vid presidentens hus inte stämmer. De säger att grundat på bevisen Francisco Marcal, en säkerhetsvakt hos presidenten, inte dödade de två

männen från håll, den förre på ett avstånd av 30 till 40 meter och den senare från 15 till 20 meter, så som han hade hävdad.

Regeringsministrar hävdar fortfarande att det var så det gick till, men domstolen hade fått höra att AFP:s ballistiska prov visade att Reinado och Eposto sköts med två olika vapen.

Obduktionen visade att skotten avlossats på nära håll, kanske 10 cm, vilket antyder en avrättning. Inget av de använda vapnen var det som Marcal vittnade att han haft enligt den federala australiska polisens ballistiska undersökning. Den kunde dock inte fastställa vilken sorts skjutvapen som användes för att skjuta och därmed döda Reinado.

Domstolen dömde alla rebeller, som kommit fullt beväpnade till presidentens hus, till 16 års fängelse. De dömde också en andra grupp på elva rebeller som lagt sig i bakhåll för premiärminister Xanana Gusmão samma dag. De fick i genomsnitt 11 års fängelse.

Caetanos och 12 andra rebellers försvarare kommer att överklaga domarna.

Det okända

Vem sköt José Ramos-Horta två gånger i ryggen?

Domstolen fann att Marcelo Caetano, rebellen anklagad för att ha avlossat skotten, inte gjorde det.

Vem sköt Alfredo Reinado och Leopoldino Eposto?

Domstolen konstaterade att vakten Francisco Marcal inte avlossade dödliga skott mot rebellerna, som han hävdad. Rebellerna dödades med olika vapen, inget av dessa var Marcal's.

Angelita Pires friad

När presidenten gav sin första intervju efter att ha blivit skjuten, så var han snabb med att peka ut australiskan Angelita Pires. Han anklagade henne för att ha undergrävt hans ansträngningar att sluta fred med hennes älskare, rebelledaren Reinado. Ramos-Horta kallade inte Pires för hjärnan bakom attacken, men tror att hon eggade Reinado och hans män in på en våldsam väg.

Den australiska regeringen, som betalat Pires försvar, var också tyst lättad. Om en australisk medborgare

hade blivit fängslad i ett fall med så svaga bevis, skulle det ha utsatt de diplomatiska banden för svåra påfrestningar.

Domstolen godtog dock inte försvarets hypotes att Reinado och hans män lurats till Dili för att avrättas. Försvaret hade också krävt att åklagarna frisläpper fotografier från obduktionerna av de dödade. Pires försva-

rare, den australiske advokaten Jon Tippett, hade heller inte fått sin begäran om att ögonvittnen, rättsobducenter och brottsplatsundersökare skulle höras som vittnen tillgodosedd.

Varken brottsplatsutredarna, Ramos-Horta eller Gusmão vittnade i rätten.

Tommy Pollák